

NOTA DE FUNDAMENTARE

Secțiunea 1 Titlul proiectului de act normativ

Hotărâre privind acordarea unor ajutoare excepționale producătorilor agricoli din sectorul vegetal

Secțiunea a 2-a Motivul emiterii actului normativ

2.1. Sursa proiectului de act normativ: inițiativa Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale

2.2. Descrierea situației actuale

Invadarea Ucrainei de către Rusia în luna februarie 2022 are un impact deosebit de grav asupra sectorului agricol, cuantificat atât prin creșteri semnificative ale prețurilor, cât și prin dificultăți majore în aprovizionare, a resurselor materiale necesare producătorilor agricoli, inclusiv cele necesare în anul 2022 pe suprafețele cu plantații pomicole pe rod și/sau cu arbuști fructiferi și/sau cu plantații viticole pe rod cu struguri pentru vin, pentru asigurarea necesarului de consum în stare proaspătă și materie primă pentru procesare.

Situația determinată de creșterea prețului pe piață la energie și gaze naturale și efectele negative majore provocate asupra prețului resurselor materiale utilizate în agricultură, precum produse fertilizante, produse de protecția plantelor și motorină, are efecte negative raportate la creșterea costurilor de producție la niveluri nesustenabile și implicit a prețurilor pe piață a produselor agricole precum fructe și struguri pentru vin, care au condus la prețuri crescute pentru populație.

Pe această cale sunt afectați toți producătorii agricoli de creșterile în lanț ale prețurilor și în mod deosebit cei mai vulnerabili care utilizează suprafețe reduse cu livezi pe rod, arbuști fructiferi, plantații viticole pe rod cu struguri pentru vin, nu sunt organizați în vederea concentrării ofertei pe piață, iar nivelul de rentabilitate a activității lor scade considerabil datorită creșterii costurilor de producție cu rezultate directe în nivelul prețurilor produselor oferite spre procesare /comercializare, de către aceștia, ceea ce riscă să nu fie absorbite de piață și pot conduce la crize ale prețurilor sau crize alimentare conjuncturale.

În contextul actual s-a diminuat semnificativ capacitatea financiară a producătorilor agricoli de a achiziționa pe parcursul acestui an resursele materiale necesare și se pot periclita securitatea alimentară la produse de bază care includ fructele proaspete sau procesate și se pot crea dezechilibre ale pieței.

Producătorii agricoli care utilizează suprafețele cu plantații pomicole pe rod și/sau cu arbuști fructiferi și/sau cu plantații viticole pe rod cu struguri pentru vin, prezintă un grad ridicat de vulnerabilitate la perturbări în organizarea și funcționarea pieței agricole și au posibilități limitate de adaptare la aceste perturbări, datorate în special unor factori precum:

- dimensiunile reduse ale terenurilor utilizate;
- grad limitat de dotare tehnologică;
- resurse financiare disponibile reduse și dificil, aproape imposibil de angajat din sistemul instituțiilor de credit;
- accesului limitat la unele scheme de sprijin financiar de tip ajutoare de stat în agricultură, scheme de sprijin din fonduri externe nerambursabile, neeligibilitatea la accesarea de programe de investiții.

Față de situația actuală în care invadarea Ucrainei de către Rusia începând cu 24 februarie 2022 are un impact negativ puternic asupra fermierilor din Uniunea Europeană, pentru a reacționa eficient s-a adoptat o măsură de acordare a unor ajutoare fermierilor din sectoarele afectate, stabilită prin dispozițiile Regulamentului delegat (UE) 2022/467 al Comisiei din 23 martie 2022, de acordare a unor ajutoare excepționale de adaptare producătorilor din sectoarele agricole, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene seria L 96 din 24 martie 2022.

În condițiile date, criza generată de războiul din Ucraina va avea probabile consecințe viitoare grave asupra aprovizionării cu produse agricole, inclusiv fructe proaspete și pentru procesare și struguri pentru vin, conducând la reduceri de flux comercial prin blocarea exporturilor în statele implicate în conflict, măriri semnificative de prețuri, care se adaugă la prețurile deja în creștere la energie, gaze naturale, produse fertilizante, motorină, produse de protecție a plantelor și alte resurse materiale, cu impact și asupra producătorilor agricoli autohtoni.

Din aceste considerente, este necesar să se adopte măsuri de instituire a unei scheme de acordare a unor ajutoare excepționale producătorilor agricoli care utilizează suprafețele cu plantații pomicole pe rod și/sau cu arbuști fructiferi și/sau plantații pe rod cu struguri pentru vin, pentru resurse financiare angajate începând cu data de 24 februarie 2022 în achiziția de resurse materiale precum produse fertilizante și/sau produse de protecție a plantelor și/sau motorină, necesare în anul 2022 activităților specifice pe suprafețele utilizate.

2.3. Schimbări preconizate

Prin proiectul de act normativ se instituie o schemă având ca obiectiv asigurarea unui grant financiar producătorilor agricoli care utilizează suprafețele cu plantații pomicole pe rod și/sau cu arbuști fructiferi și/sau cu plantații viticole pe rod cu struguri pentru vin, pentru achiziția de resurse materiale, respectiv de îngrășăminte și/sau produse de protecția plantelor și/sau motorină, pentru activitățile specifice anului 2022 pe suprafețele de terenuri utilizate, care au în vedere realizarea activităților de utilizare eficientă a resurselor, gestionarea nutrienților și aplicarea unor metode de producție favorabile mediului și climatei.

Grantul financiar reprezintă suma determinată la plată funcție de suprafața declarată eligibilă cu plantații pomicole pe rod și/sau cu arbuști fructiferi și/sau cu plantații viticole pe rod cu struguri pentru vin, care se acordă pentru susținerea unor cheltuieli angajate începând cu data de 24 februarie 2022 pentru achiziția de resurse materiale respectiv de produse fertilizante și/sau produse de protecție a plantelor și/sau motorină, necesare în anul 2022 activităților pe suprafețele utilizate.

Schema se aplică pe întreg teritoriul României, pentru producătorii agricoli care utilizează suprafețe de minim 0,1 ha inclusiv și maximum 200 ha inclusiv indiferent dacă suprafața declarată este mai mare de 200 ha, cu plantații pomicole pe rod și/sau cu arbuști fructiferi și/sau cu plantații viticole pe rod cu struguri pentru vin, declarate eligibile la plată de către Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură urmare cererii unice de plată 2022 și achiziționează resursele materiale necesare.

Potrivit datelor operative centralizate de către Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură, privind cererile unice de plată campania 2022, măsura propusă are în vedere un număr de circa 174,5 mii beneficiari care utilizează suprafețe cu plantații pomicole pe rod și/sau cu arbuști fructiferi și/sau cu plantații viticole pe rod cu struguri pentru vin, cuprinse între 0,1 ha și 200 ha inclusiv, ce însumează un total de circa 144,17 mii hectare.

Pentru a se evita supracompensarea producătorilor agricoli și denaturarea concurenței pe piețele vizate, valoarea forfetară a grantului financiar care se propune a fi acordat are în vedere valoarea unitară a resurselor materiale, cuprinsă în Tehnologiile cadru de cultură elaborate de către Institutul de Cercetare pentru Economia Agriculturii și Dezvoltare Rurală, reprezentând valori cuprinse între 15% și 28% din acestea.

Din aceleași considerente de evitare a supracompensării și denaturării concurenței pe piață se limitează plata grantului pentru suprafețe cuprinse în intervalul 0,1 ha inclusiv și 200 ha inclusiv indiferent dacă suprafața declarată este mai mare de 200 ha, iar suma care se acordă nu poate depăși per beneficiar, echivalentul sumei maxime de 175.000 lei/beneficiar, având în vedere Comunicarea Comisiei Europene referitoare la Cadrul temporar de criză urmare agresiunii împotriva Ucrainei.

Măsurile care se instituie prin proiectul de act normativ sprijină producătorii agricoli implicați în sectorul horticul, respectiv pomicol și viticol, sectoare durabile și cu tradiție în România. Având în vedere că sectoarele vizate de proiectul de act normativ includ culturi perene, longevitatea acestora este determinată de buna gestionare a produselor fertilizante și a produselor de protecția plantelor, conform tehnologiei de cultură, indiferent de prețurile input-urilor care au influențat piața începând cu declanșarea conflictului din Ucraina.

Asigurarea inputurilor necesare celor două tipuri de plantații vizate de proiectul de act normativ răspunde nevoii de gestionare a nutrienților și asigură un minim necesar de resurse, astfel încât fermierii care se angajează în una sau mai multe dintre activitățile prevăzute în art. 1, alin. (3) lit. a) - d) din Regulamentul delegat (UE) 2022/467 al Comisiei din 23 martie 2022 (economia circulară, gestionarea nutrienților, utilizarea eficientă a resurselor, metodele de producție favorabile mediului și climei), să beneficieze de o minimă susținere financiară, toate acestea contribuind la îndeplinirea obiectivului de corectare a dezechilibrelor pieței ca urmare a creșterii costurilor de producție sau a restricțiilor comerciale. De asemenea, prin sprijinul excepțional instituit prin prezentul act normativ se are în vedere creșterea productivității resurselor horticoale prin utilizarea eficientă a resurselor și după caz, folosirea de inputuri necesare combaterii bolilor și dăunătorilor, inclusiv de către plantații pomicole și viticole aflate în conversie sau certificate ecologic.

În cadrul implementării schemei, instituția responsabilă în implementarea schemei, respectiv Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură (APIA) are la dispoziție mecanisme normative/administrative suficiente care îi permite verificarea, evaluarea, monitorizarea și concluzia că activitățile desfășurate de fermieri, în principal gestionarea nutrienților, utilizarea eficientă a resurselor, metodele de producție favorabile mediului și climei, vor atinge obiectivele vizate de schemă; acțiunile APIA se concretizează în conformitate cu manualele de procedură internă, prin controalele administrative și pe teren la fața locului, pentru asigurarea că solicitanții sprijinului efectuează toate lucrările agricole necesare întreținerii plantațiilor, aplică practicile agricole benefice pentru climă și mediu în conformitate cu Ghidul pentru practici agricole benefice și mediu, aprobat prin Ordinul nr. 333/165/2021, prevederile Codului de bune practici pentru utilizarea în siguranță a produselor de protecție a plantelor, aprobat prin Ordinul nr. 297/2017 și ale normelor privind ecocondiționalitatea în cadrul schemelor și măsurilor de sprijin pentru fermieri în România, aprobate prin Ordinul comun nr. 352/636/54/2015 cu modificările ulterioare.

Totodată, APIA, alături de verificarea condițiilor de eligibilitate, are competențe de verificare și urmărire a suprafeței aferentă culturilor pentru care beneficiază de ajutor excepțional, și în anul de cerere 2023.

Măsurile puse în aplicare în cadrul implementării schemei de ajutor duc la îndeplinirea obligației prevăzută la art. 1 alin. (3) din regulamentul, cu impact în ceea ce privește securitatea alimentară și stabilizarea pieței,

ajută la ameliorarea parțială a situației fermierilor din sectoarele vizate pentru a putea face față consecințelor negative din piață ca urmare a invadării Ucrainei de către Rusia, și a răspunde în același timp și obiectivelor menționate.

Regulamentul delegat (UE) 2022/467 al Comisiei din 23 martie 2022, de acordare a unor ajutoare excepționale de adaptare producătorilor din sectoarele agricole prevede că cheltuielile alocate României în legătură cu plățile menționate de prezenta schemă sunt eligibile pentru ajutoare din partea Uniunii Europene doar dacă acele plăți se efectuează până la data de 30 septembrie 2022.

Se impune adoptarea prezentului act normativ, astfel încat pe baza bugetului total alocat, Uniunea Europeană să poată asigura finanțarea cheltuielilor suportate în limita cuantumului prevăzut pentru România și efectuate până la data de eligibilitate prevăzută prin Regulamentul delegat (UE) 2022/467.

2.4. Alte informații*)

Nu este cazul

Secțiunea a 3-a **Impactul socioeconomic**

3.1. Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ

Beneficiile estimate prin intrarea în vigoare și aplicarea măsurilor cuprinse în prezentul proiect de act normativ au în vedere reducerea sau eliminarea consecințelor negative probabile și posibile generate de actuala situație, precum:

- menținerea sau chiar creșterea gradului de îndatorare a fermierilor vizați de prezenta schemă de sprijin, față de furnizorii de resurse materiale, cu posibil potențial de decapiatlizare și dependență economică în piață;
- nerespectarea de către producătorii a verigilor tehnologice specifice, prin abandonarea unor lucrări care necesită consum de resurse materiale, cu consecințe negative în ceea ce privește suprafețele cu plantații pomicole pe rod și/sau cu arbuști fructiferi și/sau cu plantații viticole pe rod cu struguri pentru vin și nivelul viitoarelor producții (reduceri de suprafețe și/sau pierderi de recoltă, de 20 -30%);
- creșterea semnificativă a cheltuielilor de producție pentru producătorii agricoli care au achiziționat sau achiziționează resurse materiale necesare, cu prețuri crescute;
- scumpiri ale produselor agricole, respectiv fructe și struguri, proaspete și pentru procesare/vinificație, și implicit creșteri prognozate ale prețurilor, cu efecte de perturbare a prețurilor la produsele procesate de industria alimentară, oferite consumatorilor finali;
- impact negativ economic și social datorită creșterilor de prețuri pentru produsele destinate atât consumului uman, cât și a celor utilizate în industria alimentară, cu risc previzibil privind o criză a prețurilor produselor și asigurarea securității alimentare;
- dezechilibre în funcționarea pieței, dificultăți majore de acces al fermierilor la factorii de producție reprezentați de resursele materiale necesar a fi utilizate;
- menținerea vulnerabilității și expunerii față de evoluțiile nefavorabile ale piețelor agricole pentru un sector important de fermieri din structura și realitățile agriculturii autohtone, care produc pentru piață și pentru consum propriu produse de calitate.

3.2. Impactul social

Nu este cazul

3.3. Impactul asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului

Nu este cazul.

3.4. Impactul macroeconomic

Nu este cazul.

3.4.1. Impactul asupra economiei și asupra principalilor indicatori macroeconomici

Nu este cazul.

3.4.2. Impactul asupra mediului concurențial și domeniul ajutoarelor de stat

Ajutoarele de stat din agricultură sunt excluse de la dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 77/2014 privind procedurile naționale în domeniul ajutorului de stat, precum și pentru modificarea și completarea Legii concurenței nr. 21/1996, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 20/2015, cu modificările ulterioare.

3.5. Impactul asupra mediului de afaceri

Aplicarea prevederilor prezentului proiect de act normativ stabilește un sistem de siguranță și predictibilitate privind cheltuielile angajate începând cu data de 24 februarie 2022 și obligațiile de plată ale producătorilor agricoli beneficiari ai schemei, către furnizorii de resurse materiale.

3.6. Impactul asupra mediului înconjurător

Nu este cazul.

3.7. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva inovării și digitalizării

Nu este cazul.

3.8. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile

Nu este cazul.

3.9. Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri

- în mii lei (RON) -						
Indicatori	Anul curent	Următorii patru ani				Media pe cinci ani
		3	4	5	6	
1	2	3	4	5	6	7
4.1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:	-	-	-	-	-	-
a) buget de stat, din acesta:	-	-	-	-	-	-
(i) impozit pe profit	-	-	-	-	-	-
(ii) impozit pe venit	-	-	-	-	-	-
b) bugete locale	-	-	-	-	-	-
(i) impozit pe profit	-	-	-	-	-	-
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:	-	-	-	-	-	-
(i) contribuții de asigurări	-	-	-	-	-	-
d) alte tipuri de venituri (Se va menționa natura acestora.)	-	-	-	-	-	-

4.2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:	-	-	-	-	-	-
a) buget de stat, din acesta:	-	-	-	-	-	-
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
b) bugete locale:	-	-	-	-	-	-
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:	-	-	-	-	-	-
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
d) alte tipuri de cheltuieli (Se va menționa natura acestora.)	-	-	-	-	-	-
4.3. Impact financiar, plus/minus, din care:	-	-	-	-	-	-
a) buget de stat						
b) bugete locale	-	-	-	-	-	-
4.4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare	-	-	-	-	-	-
4.5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare	-	-	-	-	-	-
4.6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare	-	-	-	-	-	-
<p>4.7. Prezentarea, în cazul proiectelor de acte normative a căror adoptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, a următoarelor documente:</p> <ol style="list-style-type: none"> fișa financiară prevăzută la art. 15 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, însoțită de ipotezele și metodologia de calcul utilizată; declarație conform căreia majorarea de cheltuială respectivă este compatibilă cu obiectivele și prioritățile strategice specificate în strategia fiscal-bugetară, cu legea bugetară anuală și cu plafoanele de cheltuieli prezentate în strategia fiscal-bugetară. 						
<p>4.8. Alte informații</p> <p>Resursele financiare totale necesare implementării schemei de ajutor sunt de 126.150,673 mii lei, echivalentul sumei de 25.490,649 mii euro stabilit în conformitate cu prevederile alin. (6) al art.1 din Regulamentul delegat (UE) 2022/467, care se asigură astfel:</p> <p>a) 63.075,3364 mii lei, echivalentul sumei de 12.745,3245 mii euro, finanțare externă nerambursabilă conforma Anexei la Regulamentul delegat (UE) 2022/467, asigurată din prevederile bugetare aprobate Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale în cadrul capitolului 83.01 „Agricultură, silvicultură, piscicultură și vânătoare”, titlul 58 Proiecte cu finanțare externă nerambursabilă postaderare, aferentă cadrului financiar 2014-2020, art.58.13 Fondul European de Garantare Agricolă, alin. 58.13.02 Finanțare externă nerambursabilă;</p> <p>b) 63.075,3364 mii lei, echivalentul sumei de 12.745,3245 mii euro, de la bugetul de stat în conformitate cu prevederile art.2 din Regulamentul delegat (UE) 2022/467 și în limita prevederilor bugetare aprobate pe anul 2022 Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale cu această destinație în cadrul capitolului 83.01 „Agricultură, silvicultură, piscicultură și vânătoare”, titlul Subvenții, art.40.15 Sprijinirea producătorilor agricoli, în conformitate cu datele înscrise în situația operativă privind defalcarea pe acte normative a sumelor</p>						

Secțiunea a 5-a **Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare**

5.1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ

Nu este cazul

5.2. Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice

Nu este cazul.

5.3. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația UE (în cazul proiectelor ce transpun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept UE)

Prezenta schemă respectă prevederile Regulamentului delegat (UE) 2022/467 al Comisiei din 23 martie 2022, de acordare a unor ajutoare excepționale de adaptare producătorilor din sectoarele agricole, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene seria L 96 din 24 martie 2022 și a fost notificată la Comisia Europeană în data de 30 iunie 2022, cu nr. 238444/30.06.2022.

5.3.1. Măsuri normative necesare transpunerii directivelor UE

Nu este cazul.

5.3.2. Măsuri normative necesare aplicării actelor legislative UE

Nu este cazul.

5.4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene

Nu este cazul.

5.5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente asumate

Nu este cazul.

5.6. Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 6-a **Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ**

6.1. Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative

Nu este cazul.

6.2. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate

Proiectul de act normativ se supune dezbaterii în Comisia pentru Dialog Social din Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale. Proiectul de act normativ se transmite pentru consultare structurilor asociative partenoriale din sectorul agricol.

6.3. Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale

Nu este cazul.

6.4. Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative

Nu este cazul

6.5. Informații privind avizarea de către:

- a) Consiliul Legislativ
- b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării
- c) Consiliul Economic și Social
- d) Consiliul Concurenței
- e) Curtea de Conturi

Proiectul de act normativ se avizează de către Consiliul Legislativ și Consiliul Economic și Social.

6.6. Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 7-a

Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ

7.1. Informarea societății civile cu privire la elaborarea proiectului de act normativ

Sunt respectate prevederile Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată.

Ațiunea de informare s-a realizat prin afișarea proiectului pe site-ul Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale, www.madr.ro, la data de 26.07.2022.

7.2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice

Nu este cazul.

Secțiunea a 8-a

Măsuri privind implementarea, monitorizarea și evaluarea proiectului de act normativ

8.1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ

Proiectul de act normativ se implementează de Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, prin Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură.

8.2. Alte informații

Nu este cazul.

În acest sens am elaborat prezentul proiect de **Hotărâre privind acordarea unor ajutoare excepționale producătorilor agricoli din sectorul vegetal**, pe care îl supunem spre adoptare.

MINISTRUL AGRICULTURII ȘI DEZVOLTĂRII RURALE

PETRE DAEA

Avizăm :

**VICEPRIM – MINISTRU,
MINISTRUL TRANSPORTURILOR ȘI INFRASTRUCTURII**

SORIN MIHAI GRINDEANU

MINISTRUL FINANTELOR,

ADRIAN CÂCIU

MINISTRUL AFACERILOR EXTERNE,

BOGDAN AURESCU

MINISTRUL JUSTIȚIEI,

MARIAN - CĂTĂLIN PREDOIU